

A jövő nemzedékek szószólójának közleménye a madarak és fák napja alkalmából

(2023. május 10.)

A madarak és fák napja alkalmából a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettes, Dr. Bándi Gyula a fák létfontosságú szerepére és védelmének fontosságára hívja fel a figyelmet.

Már több mint száz éve, 1902 óta ünnepeljük a madarak és fák napját, melynek révén a természeti értékek életünkben betöltött jelentőségére emlékeztetünk, hangsúlyozva védelmük szükségességét. Az ünnep létrejöttének előzménye a mezőgazdaságra hasznos madarak védelme érdekében ugyanazon évben kötött Párizsi egyezmény, melynek kapcsán Chernel István ornitológus szervezte meg hazánkban az első ilyen jeles napot.

Az eltelt évszázad során sem vált indokolatlanná e témakör fontosságának hangsúlyozása, noha születtek nemzetközi egyezmények – mint a Ramsari, a vizes élőhelyek és vízimadarak védelmében –, illetve uniós irányelvek is – mint a Natura 2000 területeket megalapozó madárvédelmi és élőhelyvédelmi irányelvek – e témában. Természeti értékeink azonban továbbra is veszélyben vannak. A helyzet javítására tett erőfeszítések során nyilvánvalóvá vált, hogy az önkéntes kötelezettségvállalások nem elegendők a természetvédelmi célok, ezen belül az ökoszisztémák helyreállítására vonatkozó célkitűzések eléréséhez.

A határozottabb fellépés érdekében az Európai Bizottság egy rendelet tervezetét készített elő, tehát kötelező erővel bíró jogszabály megalkotása a cél. E jogszabály feladata lesz, hogy az ökoszisztémák helyreállítására irányuló lépésekkel hozzájáruljon a biológiai sokféleség és a reziliens természet állapotának folyamatos, hosszú távú és tartós javulásához, elősegítse az uniós klíma célkitűzések elérését, illetve az EU nemzetközi kötelezettségvállalásainak teljesítését. A tervezett jogszabály szerint az eredmények mérhetők és nyomon követhetők lesznek.

A javaslat fő célja megővése érdekében kimondja, hogy a települési zöldfelületek és a lombkorona borítás csökkenését meg kell állítani, valamint pontosan meghatározott célértékekkel még növelni is szükséges. A rendelet az erdei ökoszisztémákra is kiemelt figyelmet fordít, nem szűkítve le a biológiai sokféleségük növelését biztosító helyreállítási intézkedéseket a közösségi jelentőségű értékekre, hanem valamennyi természetes élőhelyre nagy hangsúlyt helyez.

Az uniós fellépés azonban nem elegendő egyéni szerepvállalásunk nélkül. Az Alaptörvény P) cikke is kimondja, hogy a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok a nemzet közös örökségét képezik, melyek védelme, fenntartása és megőrzése nem csupán az állam, hanem mindenki kötelessége. A madarak és fák védelme tekintetében ezért is nagyon fontos a környezeti nevelés, a megfelelő értékrend átadása, gyermekeink természetszeretetének megalapozása. Cél volna annak elérése, hogy a természet ismét mindenki életének meghatározó részévé váljon. Bár sokunknak sajnos nincs mindennapos közvetlen kapcsolata a természettel, mégis lényeges, hogy tudatosítsuk: létezésünk alapja és elengedhetetlen feltétele természeti értékeink olyan állapotban való megővése, mellyel biztosítjuk a jelen és a jövő generáció életfeltételeit. Ebben a fáknek kiemelt szerep jut.

A szószóló idén is arra biztat mindenkit, becsüljük meg és védjük fáinkat – mint a nemzet közös örökségét képező természeti erőforrásainkat –, hogy a jövő nemzedékek is legalább olyan életminőségben élhessenek, mint mi, és így élvezhessék a természet életet biztosító, egészségvédő, gyógyító hatásait is.